

W pierwszym dniu emerytury wysoki urzędnik banku przebiega myślą całe swoje dotychczasowe życie. W dokonaniu tej retrospekcji pomagają mu trzy archiwalne, anonimowe listy, które wyjmuje z szuflady. Dwa pierwsze dotyczą jego kariery zawodowej i już wiadomo, że jako dyrektor sycylijskiego banku świetnie potrafił sobie radzić z mafią i nieuczciwymi przedsiębiorcami. Trzeci list odnosi się do jego małżeństwa i niewierności żony. Piękna Adele, młodsza o dwadzieścia pięć lat, to modliszka nienasycona w swoich erotycznych apetytach, a zarazem kobieta ambitna, złaźniona luksusu i prestiżu. On potrafi w pewnej mierze zaspokoić te potrzeby, gdyż posiada majątek i pozycję społeczną, ale jest człowiekiem bez właściwości. Tak bardzo, że pozostaje bezimienny, narrator nawet nie wymienia jego nazwiska, wystarcza mu sam zaimek. Tytułowy szary kostium jest kluczowym rekwizytem powieści, który pojawi się także w finale. Piękna Adele wkłada go w szczególnych okolicznościach, jako zwiastun końca żałoby bądź jej zapowiedź. Postać Adele, wzorowana na znanym w literaturze wizerunku *femme fatale*, przywodzi na myśl kobiety z opowieści Maupassanta, Balzaca czy Pierre'a Louÿsa.

Andrea Camilleri (ur. w 1925 roku w Porto Empedocle na Sycylii) przez wiele lat był znany głównie jako reżyser teatralny, poeta i autor opowiadań. Prozą zajął się późno i od razu odniósł sukces. W 2011 roku otrzymał